

Viðmerking:**Høgni Hoydal toli ikki áskoðanir hjá øðrum enn sær sjálvum**

Í grein, við einari niðursetandi yvirskrift, í aftursvari til min 29. september 1999 harmast Høgni um, at eg skal hava tikið tað illa upp at hann gjordi viðmerkingar til tað eg segði í Sosialinum.

Nei Høgni Hoydal, eg toli nóg meir enn eitt aftursvar frá tær. Men sum eg áður havi nevnt so toli tú í tínum sjálvrættvísi ikki at onnur hava eina aðra áskoðan til fæddu samgongupolitikkinn, tað er ikki smávegis tær fáa út yvir seg, um tær hava onnur sjónarmið.

Tú fer so langt at tú leggur eftir minari lön tað eg sat á Løttingi við fulltíðarstarvi í Føroya Arbeiðarafelag. Men tú mást vita betur enn tú letur til at vita. Tað er eingin löyna, at eg hevði fulltíðarstarv við hálvari lön í Føroya Arbeiðarafelag, eg havi ongantíð siti við tveimum lönunum, lat tað so verða sagt. Men hvat skulu vit vænta frá tær, tá tú ríður so lægt at tú heingir ein av embættismonnum út alment, at hann skuldi verið ov dygur, og tí kundi hann ikki verða við á charmetúrimum runt landið um hvítubók, tað man heldur hava verið tí, at maðurin er realistiskur og leggur kortini á borið og sigur sannleikan.

Men her eru tvey dømir um Høgni Hoydal, ið ikki smæðist fyrri at leggja persónliga eftir fólkid tað tær ikki hava somu áskoðan sum hann sjálvur, eg haldi hetta sigur nóg mikið um persónin

Høgni Hoydal.

Við. heimaróktini, ið er ein skerdur fuglur

So kanst tú koyra fram sum tú vilt, við tí at jättanin er hækkað í 1999. Eg bað teg gera tær tann ómak at kanna hvussu tær eru skerd í tímaloti, ið hava heimarókt fyrri neyðini, og um uppsøg av heimahjálpum, og hvat í umstítingin kostar í mun til allar tær broytingar, ið eru gjordar seinastu árin. Man kann gott jätta meiri pening men kemur hesin peningur á rætta stað?

Við. teimum tímaløtu og teirra sökum

So er tað ikki samgonguni fyrri at takka, at lønin hækkaði og vit fingið nakrar positivar broytingar í sáttmálan, tað hava vit sjálvi stríðst fyrri. Tá tað kemur til barnsbúðargrunnin sum skal setast á stovn, so hava vit øll hoyrt Landstýrismannin í vinnu-málum, Finnboğa Arge, siga at hann ætlar at fara eftir peninginum hjá Arbeiðsloysisskippani til at gjalda barnsbúðargrunnin, og tað tekur onki faktfelag undir við, at ALS skal gjalda henda grunn.

Við. pensióninum

So má eg enn einaferð minna teg á, at 1. januar 2000 er ikki komin enn, og sum áður sagt, vit fáa at siggja hvat munandi hækking verður, tá árið byrjar. Tíðin við eisini vísa hvat tann varandi pensiónsløysin verður. Men enn

er ikki gloymt hvat Óli Breckmann segði, tá hann takkaði Helenu Dam á Neystabø fyrri hennara tankar um pensiónir. Og øll vita hvat Fólkalokkurin ynskir.

Við. karensdøgnum

So er tað ikki rætt, at allir flokkar taka undir við at karensdagarnar verða avtíknir. Tin egni flokkur hevur verið við til at stemma niður uppskot, um at avtaka karensdagarnar fyrri tímaløtu, tað er ikki meiri enn fyrri árið síðani, uppskot var lagt fyrri Løttingið frá andstöðuflokkinum. Nú liggur so aftur eitt uppskot frá andstöðuni um avtøku av karensdøgnum, so fáa vit at siggja hvat tin flokkur ger, um tit taka undir við at tímaløtu verða javnstillað við fastløn. Eg skal enn einaferð gera vart við, at karensdagarnar er ikki ein sáttmálaspurningur, men ein løttingsløg.

Við. tingmannalønunum

So var tað tingformaðurin, ið er útínum egna flokki, ið legði uppskotið fyrri Løttingið ið hækka sínar egna lønir, umframt 24 túsund kr. skattafrit um árið til frimerkir og telefon til allar tinglimir og eisini eina hækking av politiskari upplýsing uppá fleiri hundrad túsund kr. Tað seinasta nýggja er, at á hesari figgarløgini fyrri komandi ár, skal eisini skattaborgarin gjalda til flokkskrivarar. Man roynir samstundis at verða so smartir, at lækka gjaldið til

politiska upplýsing við 300.000,- kr. tað ger lítlan mun, men skal nokk gerast fyrri at tað siggja eitt sindur penari út á figgarløgini.

At tingarbeiðið skal verða betur av øllum hesum hækkingum, mann meinigi føroyingurin siggja lítið til.

Við. heimastýrinum og trygdini

Nei Høgni Hoydal, tú skilir ongar grundgevingar uttan tinar egna. Men um tú trýrt at FA-limur ella allir aðrir borgarar, fáa tað so nóg betur við at kappu verður á stokkinum her og nú og vit fáa fullveldi við skund, so eru tit meira bløygdir enn gott er.

Tú sigur at danski blokkstuðulin ikki er nokur trygd fyrri livistøðinum hjá Føroyinginum, men Høgni Hoydal, tú hevur so ikki vist á nakra betri trygd. Eg havi áður spurt hvat hendur tá 1. millard kr. verður tikin út úr búskapinum, men onki svar er komið enn.

Skulu vit trúgva tí, ið fleiri búskaparfrøðingar siga, so verður bæði arbeiðsloysi, fráflyting, lonarlækking og onnur sosial neyð. Tað ber ikki til at allir búskaparfrøðingar, ið ikki eru samdir við Høgni Hoydal ikki duga at gera búskaparlaga metingar. Og eitt kann sigast afturat, skulu vit hava loysing, ber ikki til at fara við biddarposanum niður at samráðast við donsku stjórnina so at danir skulu gjalda blokkin í

15-20 ár, fyrri at vit kunna loysa. Vit skulu sjálvi gjalda, tað er sjálvsagt. Vit skulu heldur ikki vænta at danir skulu gjalda fyrri fullveldi, tá vil skomin verða fullkominn, um tað er tað tit ætla.

At limirnir í Føroya Arbeiðarafelag merkti kreppuna so dyggiliga, er einki at ivast í og sigast kann, at tær eru ikki komin burtur úr kreppuni enn. Um tit fara út á bygdirnar, so vilja tit siggja bæði arbeiðsloysi og fyrri ein part ringar tíðir, tað er okkara miðstadarókið, ið er komið nokumlunda burtur úr kreppuni.

Ti fer mann heldur ikki nú, at taka undir við nokrum, ið vil fara til arbeiðsloysi, fráflyting og lonarlækking.

Til seinast, tað eru ongar skeivar grundgevingar slongdar út frá mær. Men vit mugu siggja veruleikan sum hann er, vit liva ikki av romantiskum dreynum, í hvørtfall ikki tann vanligi føroyingurin.

Sjálvsbjargni

Tað verður trupult at skifta orð um hvussu eitt rættvíst samfelag skal skipast, um tað bert skal verða ein áskoðan, ið skal verða galdandi nevnliga tann hjá Høgni Hoydal. Vit onnur, ið vilja verða varin og ikki loypa framav, men ganga tað demokratisku leiðina og spyrja Føroya Fólkið hvat vilja tit, vilja tit loysing ella framhaldandi ríkisfelagskap við broytingum av heimastýrsløgini? Er tað

ikki Føroya Fólkið, ið eigur avgerðina, eiga tær ikki at verða eftirspurd, ella halda tit tað er demokratisk at Landsstýri og 17 ella 18 tinglimir skulu avgera lagnuna hjá okkara fólkid? Um tað er fólkaraði, so sigi eg bara góð náði okkum fyrri frælsi og rættartrygdini í samfelagnum. At eitt Løtting við 1-2 tinglimum í meiriluta kunna avgera at fara niður at samráðast um loysing her og nú, so hava vit gott í vænti, tá tað kemur til fólkaraði tá loysing er framd.

Ingeborg Vinther
14. oktober 1999

iliga "orsaka — hatta var ein misskiljing", og so broyta hasa láturligu upphæddina til í minsta lagi tað, sum hon var fyrri árið 1999.

Í hesum døgum verður so nógv tosað um ein almennan starvsfólkapolitikk. Eg fari at heita á ítróttarmálaráðharran um á fáa gótt ein ítróttarpolitikk, so vit kunna hava nakað ítróttligt at halda okkum til.

At enda vil eg biðja tingmenn og —kvinnur hava í huga orðini hjá Jens Paula Heinesen, tá hann fyrri fáum døgum síðan hevði fingið sína virðislon: "øll hava brúk fyrri einum herðaklappi" — tað eggjar okkum at halda á fram í royndum at rokka tær mál, sum vit hava sett okkum.

Við ítróttarkvøðu
Schandorff Vang,
formaður,
Skjótisamband Føroya

Er føroyski ítrótturin á veg fyrri bakka

Sum partur í málinum um jättan til ítróttin á Løttingsfiggarløgini fyrri 2000 loyvi eg mær at gera nakrar viðmerkingar.

Tað kom sum ein skelkur, at jättanin til ítróttarsamband Føroya skuldi verða skerd við 1,8 millónum krónum niður í 560.000 krónum. Og ikki bara tað — ætlanin fyrri 2001 og 2002 er sama skerd upphædd.

Sum nývaldur ítróttamálaráðharrur bleiv Signar á Brúnni bjóðaður við til ársaðalfund hjá ÍSF í 1997 sum gestur. Stjórn ÍSF valdi at heiðra henda mann og sum vera man, so helt hann eina takkarðøðu, har hann m. a. segði, hvussu rørdur hann var at fáa júst hesa gávu. Hann umrøddi leystliga jättanina á figgarløgini og segði, at hann heilt greitt var av teirri fatan, at ÍSF fekk ov lítla jättan, og vildi hann virka fyrri betri korum.

Lika so rørdur Signar á Brúnni var henda dag, lika so kaddur og kyniskur hevur hann verið, tá hann við einum stroki hevur skert jättanina til ÍSF.

Eg gangi út frá, at hann kann standa inni fyrri teimum viðmerkingum, sum standa í Løttingsfiggarløgini undir punktinum 7.24.6.01 (Fótbóltsambandið) og 7.24.6.04 (ÍSF).

Citat 7.24.6.01: "Fótbóltsambandið er hægsti myndugleiki í øllum fótbóltsvið-

urskiftum í Føroyum. Fótbóltsambandið er savnandi felagsskapur fyrri fótbóltn, skipar fyrri kappingum o. t., stuðlar og mennir fótbóltn og umboðar Føroyar í altjóða hóp."

Citat 7.24.6.04: "Ítróttarsamband Føroya er savnandi felagsskapur fyrri allan ítrótt í Føroyum og umboðar tilsamans um 15.000 virkin ítróttafólk í 120 feløgum og 23 ítróttageirum kring oyggjarnar. Hesi eru savnaði í 10 sersambond og fyra deildarsambond undir ÍSF."

Lat meg siga beinan vegin, aðrenn eg fari víðari, eg vil við hesum viðmerkingum ikki gera nakað klandur millum fótbóltn og allan annan ítrótt. Vit hava altíð havt eitt gott samstarv og vóni eg, at tað heldur fram.

Fyrst av øllum skal sigast, at ÍSF er felagsskapur fyrri allan ítrótt — eisini fótbólt. Harnæst sær tað út sum um Fótbóltsambandið er einasti felagsskapur, sum ger nakað ítróttligt fyrri føroyskan ítrótt við kappingum, stuðlan, mennan og ikki minst umboðan av Føroyum í altjóða hóp — eftir Løttingsfiggarløgini at døma.

Vit kunnu nevna nógvar aðrar ítróttageirnar undir ÍSF, sum gera júst tað sama, og kanska koma heim aftur við enn betri úrslitum. Sum dømir kunnu nevast Oyggjaleikir, har vit á eftir ár vinna fleiri heiðursmerkir í

nærum øllum ítróttargeirum — og har er okkara fótbóltur als ikki við. Norðurlandakappingar har svimjing, judo, frælsur ítróttur, súkk-ting og ikki minst bogaskjótning hava gjørt seg galdandi. Longur úti í heimi hava vit eisini staðið okkum væl í øðrum enn fótbóltn. Heldur ikki skulu vit gloyma stóru avrikini, sum ÍSB hevur gjørt í mong ár til bæði EM, HM og OL.

Er hetta ikki at umboða Føroyar í altjóða hóp í øðrum ítróttageirum enn júst fótbóltn???

Jättan og aðrar inntøkur

Tá tíðirnar blivu verri her á landi fóru allar jättanir á Løttingsfiggarløgini niður — eisini til ÍSF. Men trupulleikin var bara, at henda jättan fylgdi ikki við, tá fleiri aðrar jättanir fóru upp aftur. Og tá útlit ikki vóru fyrri hesum, tók ÍSF sjálvst stig til at finna aðrar inntøkukeldur — og tað var av berari neyð, tí vandi var fyrri, at ítrótturin fór at líða bakkast.

Nú tá alt var komið undir land og vón aftur var fyrri framman, blivu beinin sparkað undan ÍSF. Takkarlønir fyrri alt arbeiði at fáa aðra inntøku var ein skerd jättan. Ikki bara tað —, av teimum pengum, sum ÍSF hevur fingið sáttmála um at fáa til landið eru skerdir við 20% til FUR og 20%, sum fara beint út aftur til lands-

stýrismannin at umsita. So-statt kunnu vit siga, at hann hevur fingið eina eykajättan til Undirvisingar- og Mentamálastýrið á 3,6 milliónir til næsta ár — 1,8 millión av viddingapengum og 1,8 millión frá ÍSF.

Hvar fer so hesin peningur? Tann fyrsta milliónin fer til at veksa um egna umsiting — sum um hon ikki var nóg stór frammanundan. Restin fer til onnur ikki upplýst endamál — ítrótturin er ikki millum teirra.

Fótbóltn stendur við somu jättan á Løttingsfiggarløgini, sum árin frammanundan. Fær hann ikki aðrar inntøkur eisini???

Fylgjurnar

Hevði landsstýrismáðurin ómakað sær at hugt at figgarløg ÍSF, hevði hann sæð, at tann til ár 2000 jättaða upphæddin so dánt er til rakstur av ÍSF-húsinum (lån, viðlíkahald, skrivstovuvald, lön og reingerð). Eftir verða **núll krónur** at bita til ítróttararbeiði, t.v.s. at øll grundin undir rakstri og kappingafyriskipan í ser- og deildarsambondunum er í stórum vanda fyrri álvarsligum afturstigum.

Fyrri Skjótisambandið, sum varir av byrsu- og bogaskjótning, vil tað siga, at vit als ongan møguleika hava at fara undir tær ætlanir, sum vit hava sett út í kortið fyrri tær næstu mongu árin. Og

berst illa á, so steðgar alt virksema í okkara ítróttum.

Her vil onkur siga, at vit í staðin hava viddingarpenging in at arbeiða við. Rætt er tað, men enn hava vit ikki sæð eina einastu krónu. Fyrstu viddingarpengarir komu til landi fyrri meiri enn einum ári síðan og hava teir ligið úti í Landskassanum síðan. Vit biða í spenningi eftir teimum (kanska skuldu vit kravt rentur av teimum eisini, tað kundi kanska givið okkum einar 300.000 krónur eyka).

Hóast hesar pengar ger skerjingin, at stóru partur av ætlaða menningararbeiðinum í teimum ymsu ítróttunum verður tarnað. Vit koma at standa í stað fleiri ár fram og vandi kann verða fyrri, at onkrar ítróttageirar detta niður fyrri og heilt halda upp.

Tann størsti vandin er helst, at jättanin ongantíð verður hækkað aftur, eftir at viddingarpengarir frá Dansk Típtjenesete eru lekk- aðir til umleið helmingin av í dag verandi upphædd — og lækkingin er væntandi í nærmastu framtíð.

Kann ein ítróttarmálaráðharrur liva við slíkum???

Hvat sigur verkin fyrri føroyskan ítrótt — lögmaður — til hetta???

Eg vil heita á ítróttarmálaráðharran og allar landsstýris- og tingmenn um at bakka ÍSF upp og siga virð-